

НОВОТО НАЧАЛО

ПРОДУКТИВНО ЗАВРЪЩАНЕ В БЪЛГАРИЯ

Брой 4/ЮЛИ 2012

В този брой:

ИНТЕРВЮ

със Светлана Ангелова, заместник-председател на Комисията по труда и социалната политика в Народното събрание: „Основна задача е запазването и създаването на работни места”

II

НОВИНИ

Заестост за 3000 души

III

СТАТИСТИКА

Колко е средната заплата?

IV

ЗА ПРИМЕР

Бизнес идея в сферата на туризма

IV

Обратният път – лично решение

IV

ПРИЗНАВАНЕ В БЪЛГАРИЯ НА ДИПЛОМИ ОТ ЧУЖБИНА

От ноември 2011 г. в Регионалния инспекторат по образование по местоживееене се подават заявления:

- за признаване на завършени етапи на училищно обучение (от VIII клас до XII клас) или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави;
- за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация, което да послужи при кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на МПС.

Освен това всеки гражданин, придобил диплома за висше образование в чуждестранно висше училище, има право да получи признаване на документа в България. Коя институция отговаря за това?

Най-важната информация четете на стр. III.

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И ПЕНСИИ

За приложението „Новото начало” получихме много въпроси относно ползване на социалноосигурителни права в България. На най-важните от тях отговоря съветникът по трудови и социални въпроси към българското посолство Раймонд Сапарев.

1. *Какво трябва да направя, за да получавам в България испанското си обезщетение за безработица?*

Николай Иванов, Мадрид

Отговора търсете на стр. II.

В сътрудничество с:

EL NUEVO COMIENZO: RETORNO PRODUCTIVO A BULGARIA

Proyecto subvencionado por la Consejería de Asuntos Sociales de la Comunidad de Madrid

Интервю със Светлана Ангелова, заместник-председател на Комисията по труда и социалната политика в Народното събрание:

ОСНОВНА ЗАДАЧА Е ЗАПАЗВАНЕТО И СЪЗДАВАНЕТО НА РАБОТНИ МЕСТА

- Много българи в чужбина се надяват най-после нещо в България да се промени.

- Да, те имат големи очаквания към сегашното правителство. Двайсет години след началото на прехода, те искат да се промени България, да стане по-привлекателна за живеене, да има възможност за разкриване на повече работни места, за инвестиции, за бизнес. Мога да кажа, че през тези три години, откакто управлява правителството на ГЕРБ, се извършиха редица реформи в пенсионната система, в социалната сфера, в държавната администрация.

- Има ли по-добра икономическа перспектива?

- Смятам, че вече има условия за работа. Световната икономическа криза продължава три години и има най-големи мащаби в Испания, Ирландия, Португалия, Гърция, докато в България бяха предприети превантивни мерки от страна на правителството в областта на законодателството, а така също се създадоха и много национални програми и стратегии. Благодарение на строгата финансова дисциплина, която спазва България, ние не допуснахме намаляване на работните заплати, на пенсияте, увеличаване на данъците и отнемане на социални придобивки, както стана в други страни. Такива болезнени процеси текат и сега в Гърция, Ирландия и Испания.

От миналата година увеличихме минималната работна заплата с 20 лв., тази година тя нарасна от 1 май с още 20 лева, в момента е 290 лв., тоест за период само от 10 месеца минималната работна заплата е нараснала с 40 лв., което досега не се е случвало при управлението на нито едно правителство. Идеята ни е от 1 януари 2013 г. пак да се увеличи.

За разлика от Испания, където безработицата е 25%, у нас е 11%. Основна задача на това правителство е запазването и създаването на работни места, привличането на чужди инвестиции. Благодарение на ресурса от структурните фондове имаме специални програми, насочени към безработните лица, към нискоквалифицираните хора в трудоспособна възраст.

- Да поговорим за пенсионерите, техните доходи все още са доста скромни.

- По отношение на пенсияте нещата стоят малко по-сложно. Нашата осигурителна система е разходнопокривна, тоест, от вноските на работещите се осигуряват пенсияте. Броят на работещите и на пенсионерите все повече се изравнява. В момента картината е следната: пенсионерите са 2 милиона и 200 хиляди души, а работещите са 2 милиона и 600 хиляди. По статистически данни се предполага, че след 2017 г., предвид демографските тенденции,

които се наблюдават в цяла Европа и в България, броят на пенсионерите ще се изравни с броя на работещите. Има опасност пенсионерите да станат повече. Затова стартирахме пенсионна реформа. Увеличихме стъпаловидно с по 4 месеца на година пенсионната възраст и необходимия осигурителен стаж за пенсиониране. Що се отнася до размера на пенсията, от 1 юни са увеличени само минималните пенсии – от 136 на 145 лв. Минимална пенсия получават около 300 000 души. За съжаление в момента такива са възможностите на хазната и нямаме средства за увеличаване на всички пенсии, защото имаме над 2 милиарда лева дефицит в пенсионния фонд. Дефицитът е натрупан през годините от 2000-та година насам, като повече от 50% от пенсията се плащат не от работещите чрез техните осигуровки, а се доплащат от държавния бюджет. Тази дупка в пенсионния фонд се увеличава непрекъснато. Затова предприехме промени в пенсионната система и редица законодателни мерки в Кодекса за социално осигуряване с цел намаляване на дефицита в пенсионния фонд.

От 2014 г. законодателно сме приели в България да падне таванът на пенсията, който в момента е 700 лв.

- Защо минималната пенсия е толкова ниска?

- Да, пенсията са ниски, 145 лв. е една

ниска пенсия, но това се получава, защото размерът на пенсията е функция от работната заплата и от осигуровките, които са плащали хората, когато са работили. За съжаление след демократичните промени до 2000 г. много българи са работили в сивата икономика, която беше и сега е голям бич за страната. През последните три години приоритет на правителството в социалната сфера е именно борбата със сивата икономика. В това отношение приехме редица законодателни мерки. Няма как човек, който е получавал ниска заплата и е внасял ниски осигуровки, да се пенсионира рано и да получава голяма пенсия. Това не може да стане. България не е толкова богата държава, за да си позволи да плаща високи пенсии при положение, че е имало ниски осигурителни вноски. Затова нашата пенсионна система е тристъпва. Първият стъб е задължителното пенсионно осигуряване – държавното, вторият стъб е задължителното допълнително пенсионно осигуряване за всички лица, родени след 31 декември 1959 г., и третият стъб – допълнителното доброволно пенсионно

осигуряване, който е най-слабо развит и в момента усилията ни са насочени към това да стимулираме българите да се осигуряват за третия стъб. Целта е след време хората да не разчитат само

на пенсията от държавното обществено осигуряване, а да получават втора пенсия от допълнителното задължително осигуряване и от третия стъб – допълнителното доброволно осигуряване. Само това е начинът да се получават по-високи пенсионни доходи.

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И ПЕНСИИ

За приложението „Новото начало“ получихме много въпроси относно ползване на социалноосигурителни права в България. На най-важните от тях отговори светникът по трудови и социални въпроси към българското посолство Раймонд Сапарев.

1. Какво трябва да направя, за да получавам в България испанското си обезщетение за безработица? Колко време мога да го взимам там?

Николай Иванов, Мадрид

Здравейте, господин Иванов, Съгласно чл. 64, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004, напълно безработно лице, което отговаря на изискванията на законодателството на компетентната държава-членка за получаване на обезщетения за безработица (ПОБ), и което отиде в друга държава-членка (вкл. България), за да търси работа там, запазва правото си на ПОБ при следните условия и в следните граници:

а) преди заминаването си лицето трябва да е регистрирано като търсещо работа и да е било на разположение

на службите по заетостта на компетентната държава (напр. Испания) най-малко в продължение на четири седмици, след като е останало безработно. Компетентните институции могат да дадат разрешение за заминаването му и преди да е изтекъл този срок. В съответствие с Препоръка № U2 на Административната Комисия от 12.06.2010 г., такова разрешение не може да бъде отказано на лица, които придружават своя съпруг или партньор, получил назначение в друга държава-членка;

б) безработното лице трябва да се регистрира като търсещо работа в службите по заетостта на държавата-членка, в която е отишло, да е

обект на процедурата за контрол, установена там, и да спазва условията, установени от законодателството на тази държава-членка. Това условие се смята за изпълнено за периода преди регистрацията, ако заинтересованото лице се е регистрирало в седемдневен срок от датата, когато е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата, която е напуснало. Компетентните служби или институции могат да удължат този срок в изключителни случаи. В случай, че заинтересованият не спазва седемдневния срок, обезщетението се дължи от датата на регистрацията в службата по заетостта в съответната държава;

в) правото на ПОБ се запазва за срок от три месеца от датата, на която лицето е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата-членка, която е напуснало, при положение, че общата продължителност на ПОБ не надхвърля общата продължителност на срока на ПОБ, на които лицето е имало право съгласно законодателството на тази държава-членка. Компетентната институция може да удължи тримесечния срок до максимум 6 месеца между два периода на трудова заетост.

Съгласно чл. 64, параграф 2 от Регламент (ЕО) №

883/2004:

- ако заинтересованото лице се завърне в компетентната ДЧ при или преди изтичането на тримесечния срок и се постави отново на разположение на службите по заетостта (регистрира се като безработно), то продължава да има право на ПОБ съгласно законодателството на тази държава;

- ако заинтересованото лице не се завърне в компетентната ДЧ при или преди изтичането на тримесечния срок (т.е. не се постави на разположение на службите и по заетостта), то загубва всички права на ПОБ, съгласно законодателството на компетентната държава, освен ако разпоредбите на това законодателство са по-благоприятни. В изключителни случаи компетентните служби или институции могат да разрешат завръщане на заинтересованото лице на по-късна дата, без то да губи правата си.

2. В Испания съм от 2005 г. Със съпругата ми и двете ни деца (на 5 и на 3 г.), ще се връщаме за постоянно у нас. Аз работя тук от 2006 г., като през последната година и нещо получихах обезщетение за безработица. Съпругата ми в момента не работи. Какви документи да приготвя за себе си и за нея, за да бъда здравно осигурен в България?

Стефан Николаев, Мадрид

Здравейте, господин Николаев, Следва да си извадите удостоверение

за осигурителен стаж в Испания (т.н. "vida laboral") за вас и съпругата ви от Службата за социална сигурност по местоживее. Той ще ви е необходим, когато дойде време да се пенсионира в България. Когато навършите пенсионна възраст съгласно испанското законодателство, ще може да поискате пенсия от Испания за периода, за който сте се осигурявали в страната.

Освен това за доказване на периоди на здравно осигуряване ви е необходимо евроformular E-104. Този формуляр също се издава от Службата за социална сигурност и се представя в Националната агенция за приходите в България по местоживее. Не е необходимо да се превежда и легализира.

3. Живеем от няколко години в Испания, но имам само 9 месеца трудов стаж тук. В момента не работя. Мисля през есента да се върна в България, защото ми е време да се пенсионирам. Мога ли се използвам по някакъв начин тези 9 месеца, как и какви документи са нужни?

Янка Христова, Парла

Здравейте, госпожо Христова,

Както и при въпроса по-горе, ви е необходимо удостоверение за осигурителен стаж в Испания (т.н. "vida laboral"), което може да поискате от Службата за социална сигурност по местоживее. Той ще ви е необходим, когато дойде време да се пенсионира в България, като тези девет месеца ще се добавят към българския ви трудов стаж. За съжаление осигурителният ви стаж в Испания е много кратък няма да може да получите испанска пенсия.

ПРИЗНАВАНЕ В БЪЛГАРИЯ НА ДИПЛОМИ ОТ ЧУЖБИНА

Каква е процедурата?

Здравейте!
Бих искал да знам как мога да си легализирам испанската диплома в България, каква е процедурата, къде трябва да се подават?
Благодаря ви!

Иво Након

ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави – преди тази процедура се извършавше в Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН).

От ноември 2011 година в Регионалния инспекторат по образование по местоживеење се подават заявления:

- за признаване на завършени етапи на училищно обучение (от VIII клас до XII клас) или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави;

- за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави, което да послужи при кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство.

С изменението на Наредба № 2 от 14.04.2003 г. за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави (обн., ДВ, бр. 78 от 07.10.2011 г., в сила от 08.11.2011 г.), дейностите по признаване се извършват от експертна комисия към всеки регионален инспекторат по образование.

За приравнителните изпити

Съгласно цитираната по-горе наредба:

- Лицата, на които е признат завършен клас - I до III включително, по документи, издадени от училище на чужда държава, не полагат приравнителни изпити.

- Лицата, на които е признат завършен клас - IV до VIII включително, по документи, издадени от училище на чужда държава, полагат приравнителен изпит по български език и литература за последния

успешно завършен клас.

- Всички лица, на които е признат завършен клас - от IX до последен гимназиален включително, по документи, издадени от училище на чужда държава, полагат приравнителни изпити по български език и литература, история и цивилизация и по география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, ако тези предмети се изучават в съответните класове. Те полагат приравнителни изпити и по учебните предмети от учебния план, които не са изучавали в чуждестранното училище или нямат оценка по тях.

За повече информация се обрънете към съответния Регионален инспекторат по образование.

придобито висше образование в чуждестранни висши училища са дефинирани в Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища (приета с ПМС № 168 от 14.08.2000 г. Обн. ДВ, бр.69 от 22 август 2000 година... изм. ДВ, бр.102 от 22 декември 2011 г.)

Кой има право

Право на признаване имат български граждани, чужденци и лица със статут на бежанци, които са се обучавали във висши училища, създадени и функциониращи по законоустановения ред в страната, в която е придобито висшето образование.

ване на образователно-квалификационна степен на висшето образование с професионална квалификация, когато тя е посочена в дипломата, за отказ то да бъде признато или за прекратяване на процедурата;

5. Издаване на удостоверение по образец.

Какво включва удостоверението

Признаването в НАЦИД се удостоверява чрез издаването на удостоверение по образец, в което се вписват: името на заявителя, единния граждански номер, дата и място на раждане, гражданство; признатата образователно-квалификационна степен по съответната специалност; наименование на чуждестранното висше училище и наименование на държавата, в която е завършено съответното висше образование; завършената специалност и степента на висшето образование, получена

от съответното чуждестранно висше училище.

Удостоверението за признаване на придобито висше образование важи само на територията на България и не осигурява на притежателя си права, които той може да ползва в отношенията си с трети страни.

Удостоверението не дава достъп до професии, за упражняването на които съществуват специални изисквания, определени със закон или с друг нормативен акт.

За повече информация може да се обрънете към фронт-офиса (в сградата на ЦНТБ): НАЦИД, бул. "А-р. Г.М.Димитров" 50, София, 1125; тел. (+359 2) 817 38 49, (+359 2) 817 38 35, имейл kap@nacid.bg. Работно време: понеделник – петък, от 8 до 18,30 ч.

http://mail.nacid.bg/newdesign/bg/академично_признаване/

За лицензираните училища в чужбина

В чл. 4 на Постановление 334 на Министерския съвет от 8 декември 2011 г. за българските неदेशни училища в чужбина е записано:

- На училищата, завършили обучение по български език и литература, по история и по география на България, се издава удостоверение за проведено обучение.

- Учениците, придобили горното удостоверение, на които е признат завършен клас по документи, издадени от училище от чужда държава и които продължават обучението си в училища в Република България, не полагат приравнителни изпити по български език и литература, по история и по география на България.

Списък на лицензираните училища в чужбина може да намерите в уеб сайта на МОМН (www.momn.bg).

ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Всеки гражданин, придобил диплома за висше образование в чуждестранно висше училище, има право да получи признаване на дипломата си на територията на Република България в съответствие с националното законодателство. Институцията, която отговаря за това, е Националният център за информация и документация (НАЦИД).

Признаването на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, има две основни цели: достъп до по-нататъшно обучение в системата на висшето образование, до обучение за повишаване на квалификацията и до докторантура; и улесняване на достъпа до пазара на труда.

Изискванията за признаване на

Придобито висше образование в чуждестранно висше училище се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

Каква е процедурата

Процедурата по признаване в НАЦИД включва следните етапи:

1. Проверка на статута на висшето училище, издадо документите;
2. Проверка на автентичността на документите и оценяване на съответствието на данните от тях с държавните изисквания за придобиване на висше образование в България;
3. Проверка за наличие на основанията съгласно цитираната по-горе наредба;
4. Вземане на решение за призна-

НОВИНИ

Заетост за 3000 души

3000 служители в България и Румъния планира да наеме до края на 2013 г. CallPoint New Europe, една от най-бързо разрастващите се аутсорсинг компании в нашата страна. Това съобщиха от компанията на 18 юли, по време на посещението на новия президент на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) – Сума Чакрабарти.

По настоящем CallPoint New Europe има 1000 служители, които обслужват клиенти от 4 контактни центъра. Два са в България – в София и Пловдив, а останалите два – в Румъния (в Букурещ и Крайова). От началото на годината компанията е създала 326 нови работни места, а оборотът за първото полугодие е нараснал с 32% спрямо същия период за м. г, съобщиха от компанията.

През 2011 г. ЕБВР инвестира в компанията 3 млн. евро.

Пето издание на форума „Карьера в България. Защо не?“

За пета поредна година ще се проведе форумът „Карьера в България. Защо не?“. Той е организиран от сдружение „Гуктам“ и сайта Back2BG.com. Основната му цел е да запознае българите, следващи или завършили в чужбина, с възможностите за кариерно развитие в България. Събитието, което ще събере работодатели, млади професионалисти с образование и опит в чужбина, специалисти и предприемачи във водещи браншове и преуспели българи, които са се върнали и реализирали у нас, ще бъде на 13 септември в „Интер Експо Център“ – София. Дори да не сте в България на тази дата, може да се регистрирате и вашата автобиография може да достигне до водещите работодатели в страната.

Форумът ще спомогне да се осъществи директен контакт между работодатели и млади професионалисти, да се представи потенциалът на българските работодатели и да се обсъдят възможностите за кариера в България.

Над 3500 кандидати са участвали в четирите издания досега. Най-много от тях (33%) търсят работа в сектор „Мениджмънт и управление“, следвани от „Консултантски услуги“ (22%), „Маркетинг“ (21%), Финанси и банки“ (21%) и ИТ (15%).

За повече информация и регистрация: www.karieravbulgaria.com

Академично признаване

Национален център за информация и документация

www.nacid.bg

Чужди дипломи в България

Български дипломи в чужбина

Заверка и легализация

Мрежа EUNIC-NARIS

електронни услуги

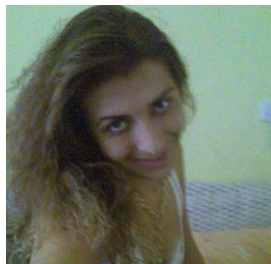
Признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища се извършва с цел достъп до по-нататъшно обучение в системата на висшето образование, до обучение за повишаване на квалификацията и до докторантура, улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес. Всяка държава определя политиката и процедурата за академично признаване на чужди образователни документи. Страните-членки на ЕС се придържат към основните насоки и политики на общността.

Когато признаването на висше образование се извършва с цел продължаване на образованието в системата на висшето образование, в която лицето желае да продължи образованието този случай НАЦИД подпомага висшите училища в процеса на признаване с информация и експертна оценка.

НАЦИД Начало Карпа на сайта

БИЗНЕС ИДЕЯ В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА

„Напоследък много мисля за завръщане, най-вече заради детето си. Чак ме боли, като я слушам как постоянно

говори на испански... Тя е на 8 години и трябва да взема спешно решение по въпроса. Ако останем още малко тук, оставаме завинаги... Защото, ако я преместя на 12-13 години, ще е много по-

трудно за нея. И не съм много сигурна, че искам да стане испанка... Все пак сме българи... 1331-годишна история, толкова неща, с които имаме да се гордеем!!!“ Това споделя Емилия Данова, която живее в Мадрид от 12 години. Преди това е тръпалаа опит и в Гърция. Тя е категорична, че би се завърнала в България „с най-голямо удоволствие поради много причини – патриотични, емоционални, духовни...“

„Най-трудно, според мен, за човек, живява в чужбина, е сравнението, което, без да мисли, прави през цялото време за съзнанието, отношението между хората, възпитанието, здравната система, чистотата, принципите... От Испания бих пренесла толкова много неща, но най-вече здравеопазването, охраната в училищата, детските проекти...“, разказва Емилия. Жената няма информация

какви административни процедури са необходими при евентуално завръщане, но признава, че ще действа според закона – ако трябва да плати някакви здравни осигуровки, ще го направи.

Информация за възможностите за бизнес в България би била от полза на Емилия, която дори има конкретна идея, въпреки че е наясно, че перспективите у нас са „малки и бедни“. Иска да направи в Ловеч комплекс с испански ресторант, детски кът и няколко стаи за престиване. Затова се интересува „какви са условията за получаване на кредит чрез ипотекване на имот, прилагайки, примерно, 40% от финансиране на бизнес плана“. „За последните две години съм изпратила за България поне 20 испанци, без да се занимавам с това. Познавам много хора тук, които биха искали да отидат за няколко дни у нас“,

споделя още жената. В момента Емилия работи като сервитьорка, но е имала и собствен бар в Мадрид. Така че се на-

дява да може да приложи у нас всички положителни практики, натрупани с опита й в тази сфера.

СТАТИСТИКА КОЛКО Е СРЕДНАТА ЗАПЛАТА?

Предлагаме ви данни от сайта на Националния статистически институт (www.nsi.bg).

Средна месечна заплатата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през I тримесечие на 2012 година	
Икономически дейности	лева
ОБЩО	731
Селско, горско и рибно стопанство	530
Добивна промишленост	1205
Преработваща промишленост	618
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	1582
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	675
Строителство	592
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	664
Транспорт, складиране и съобщения	761
Хотелиерство и ресторантьорство	475
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	1724
Финансови и застрахователни дейности	1394
Операции с недвижими имоти	748
Професионални дейности и научни изследвания	1052
Административни и спомагателни дейности	485
Държавно управление	858
Образование	664
Хуманно здравеопазване и социална работа	705
Култура, спорт и развлечения	623
Форма на собственост	
Обществен сектор	752
Частен сектор	723

ИМА РАБОТА, СТИГА ДА ТИ СЕ РАБОТИ

Заминах за Испания през 2006 г. Бях на 24 години и имах нужда от нещо различно – с още 2 приятелки го обсъдихме и просто решихме да се разходим. Случи се обаче, че ми предложиха работа и останах. Така че занимаването ми не беше по икономическа причина, а по-скоро

от интерес към културата и естествено, за да науча един език, който винаги много съм харесвала.

Живях в Мадрид и околностите малко повече от 5 години. Пари не спестих, но научих много, видях много и това ми е достатъчно. Върнах се заради таткото на бебчето ми... Запознахме се в нета, влюбихме се, пътувахме често, той – до Мадрид, аз – до София, и след като плащахме луди пари за телефони и полети решихме, че преди да се разорим, е по-добре да се съберем. Той предложи два варианта – или аз да се върна, или той да дойде при мен.

Винаги съм харесвала родината си и винаги ми е липсвала. Не мога да се оплача – в Испания не живееш никак зле,

но България и семейството ми винаги много са ми липсвали. И така, без да се замислям, казах, че се прибирам, уредих си нещата и след около 2 месеца се прибрах. На 2 юни стана една година, откато живее в България. Не съжалявам за избора си – не само заради детето, тук се чувствам щастлива въпреки всичко. Преди да изляза в майчинство, започнах работа в една фирма за телемаркетинг. И тук, както и в Испания, има работа, стига да ти се работи.

Бебчо се роди на 14 март 2012 в 9,45 ч. Сега, без дори да се поколебая, вече мога да кажа, че се чувствам като завършена и пълноценна личност – децата наистина осмислят живота ни.

Ели Стоименова-Байчева

Обратният път – лично решение

Много са факторите, които въздействат за решението на живеещи в Испания сънародници да се завърнат в родината. Един от тях е текущата криза, рецесията, която ще продължи най-малко до края на идната година. Друг е безработицата – според прогнозите тя ще надхвърли 25% от активното население през 2013 година. Но във всички случаи решението е индивидуално; върху него влияят разум, отговорност, емоции, съпоставки, планове за бъдещето.

...Това е последното от четирите приложения в „Нова дума“ (общо 16 вестникарски страници), подготвени от Асоциацията за европейска интеграция „Дунав“ в изпълнение на проекта „Продуктивно завръщане“, финансиран от автономното правителство на област Мадрид.

Нашата цел беше да споделим колкото е възможно по-задълбочена и по-широка информация за възможностите, които предоставя България на онези, които са решили да се завърнат или все още сравняват условията, но така или иначе поне един от куфарите им е готов. Често черпехме вода от извора: интервюта с политици и специалисти, пряко ангажирани с отделни теми. Допълвахме казаното от тях с извадки от други официални източници – министерства, държавни агенции, Европейска комисия и т.н. Споделяхме и опита на хора, изминали обратния път.

Не претендираме, че сме описали всичко от тази толкова обширна и така лична информационна територия. Напротив – знаем, че сме докоснали върха на айсберга. Струва ни се, че дори само „допирът“ е достатъчен, за да могат интересуващите се да се гмурнат в дълбочи-

ните, които невинаги могат да се предскажат.

От разговори със завърнали се в България сънародници стана видно, че много от тях се сблъскват с няколко на пръв поглед елементарни проблеми. Преди всичко – бюрократичните процедури в централни и местни администрации. След това – непознаването на днешната обстановка в страната или изкривената представа за нея. Трето – „далеч от очите, далеч от сърцето“; роднини, приятели, познати са се „променили“ и не е лесно плодотворно да се възстановят предишните междуличностни отношения. Да, има доста препятствия за преодоляване.

...Емигрантът е като буревестника – той винаги лети срещу силните насрещни ветрове. Българският имигрант в Испания, конкретно в Мадридския регион, е доказал своята работоспособност, упоритост, стремеж към професионален, личен и семеен успех. Той е адаптивен. Не се съмняваме, че онзи, който е решил да започне ново начало в България, ще намери своето място в бързо променящата се родина. Пък и е речено: „У дома и стените помагат“.

Все пак, в края на поетото към тези сънародници и всички читатели на „Нова дума“ задължение. Асоциация „Дунав“ предлага адресите на няколко вече споменати портала, от които може да се извлече допълнителна информация за едно успешно ПРОДУКТИВНО ЗАВРЪЩАНЕ: eufunds.bg; bccibg.org; namrb.org; ef.mlsp.government.bg; www.mzh.government.bg; www.mi.government.bg; www.mlsp.government.bg; www.sme.government.bg...

Не ни остава друго, освен да кажем: „На добър път!“.

Асоциация за европейска интеграция „Дунав“

В сътрудничество с:

НОВОТО НАЧАЛО: ПРОДУКТИВНО ЗАВРЪЩАНЕ В БЪЛГАРИЯ
Проектът е финансиран от Съвета по социални въпроси на Мадридска автономна област.